

wikiAzmoon

wikiazmoon.ir

ادبیات

سراسری منمصرآ زبان ۹۱

تپیه و تنظیم: سعید گنج‌بخش زمانی

ویراستار: الهام محمدی

- ۱۰- گزینهی «۴» (زبان و ادبیات فارسی، آرایه‌ی ترکیبی)
الف: ایهام: «مدام» دو معنا دارد: ۱- شراب ۲- پیوسته / ب: واج آرایه مصوت «ج» / ج: جناس بین واژه‌های «جوان و جهان» وجود دارد. / د: «دمساز بودن باد با شاعر» استعاره / ه: «آن چنان در فراق یار و دیارم بگیریم.» که در جهان راه و رسم سفر و جدایی را از بین ببرم.» اغراق دارد.
- ۱۱- گزینهی «۱» (زبان و ادبیات فارسی، آرایه‌ی ترکیبی)
«زال» استعاره از جهان و روزگار (از جهت پیر بودن و کهنسال بودن)
«زال» ایهام تناسب دارد: ۱- خود زال (پدر رستم) که معنای آن در این بیت پذیرفتنی نیست و با «دستان» که لقب اوست در تناسب است. ۲- پیر (استعاره از جهان و روزگار است) معنای پذیرفتنی است.
«دستان» ایهام تناسب دارد: ۱- لقب زال که پذیرفتنی نیست و با زال در تناسب است. ۲- مکر و حيله و فریب که پذیرفتنی است. (در جمله معنای مناسبی ایجاد می‌کند.) / «ز راه مرو» کنایه از «گمراه نشو و فریب نخور»
- ۱۲- گزینهی «۲» (زبان فارسی ۳، جمله‌ی ساره و افزای آن، درس ۹، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)
جمله‌ی اول: پشت پنجره (قید)، ایستاده بود (فعل ناگذر) ← جمله‌ی دوجزئی
جمله‌ی دوم: میله‌های آهنی را (مفعول)، با دست‌هایش (متمم قیدی)، می‌فشرد (فعل گذرا به مفعول) ← جمله‌ی سه‌جزئی گذرا به مفعول
جمله‌ی سوم: مثل بچه‌ای دو سه ساله (متمم قیدی)، لب (مفعول)، برچیده بود (فعل مرکب گذرا به مفعول) ← جمله‌ی سه‌جزئی گذرا به مفعول
جمله‌ی ششم: هرچه (مفعول)، از او (متمم)، می‌پرسیدند (فعل گذرا به مفعول و متمم) ← جمله‌ی چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم
(زبان فارسی ۳، جمله، درس ۲، صفحه‌ی ۱۵)
- ۱۳- گزینهی «۴» (زبان فارسی ۳، جمله، درس ۲، صفحه‌ی ۱۵)
نیاز / به / راه / نما / ی / روح / انی / مورد / - / تأیید / - / کل / ا / به / ی / ره / پوی / ان / - / عرفان / است / - / ۲۱
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه‌ی «۱»: عارف / ان / - / راست / این / به / کل / ی / خود / را / باخت / اه / و / احق / را / یافت / اه / اند ← ۱۸
گزینه‌ی «۲»: متصوف / اه / برای / تبیین / - / لزوم / - / مرشد / بر / رس / ای / ها / ای / گسترد / اه / ای / کرد / اه / اند ← ۱۹
گزینه‌ی «۳»: طبق / - / نظر / به / ای / صوف / ای / ان / گم / راه / ان / از / الطاف / - / احق / ای / نصیب / اند / است / - / اند ← ۲۰
(دقت داشته باشید که واژه‌ی «طبق»، اسم عربی و معادل برابر و مطابق است پس باید نقش‌نمای اضافه‌ی بعد از آن را حتماً یک تکواژ به شمار آورد.)
- ۱۴- گزینهی «۱» (زبان فارسی ۳، پیام‌زیم (قرآیند و ابی‌کاهش)، درس ۲، صفحه‌ی ۱۴۷)
عفو کردن ← عفو کردن / دست‌بند ← دس‌بند / قندشکن ← قن‌شکن / املاء ← املا / برافتاد ← برفتاد
تشریح گزینه‌های دیگر
در گزینه‌ی «۲»، واژه‌های «راست‌گفتار، اطلاع و خواستگاری» / در گزینه‌ی «۳»، «دستگیر، تندرست و دست‌چین» / در گزینه‌ی «۴»، «جمع کردن، دوست‌داشتنی و اطلاع» دارای فرآیند واجی کاهش هستند.
- ۱۵- گزینه‌ی «۳» (زبان فارسی ۳، گروه اسمی (۱)، درس ۱۳، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)
ترکیب‌های وصفی و شناسایی صفت‌ها عبارت‌اند از:
همان اوایل (صفت اشاره) / قرن دوم (صفت شمارشی ترتیبی (۲)) / قرن هجری (صفت بیانی مشتق) / عده‌ای معدود (صفت بیانی ساده) / مردان هنرور (صفت بیانی مشتق) / مردان نگارگر (صفت بیانی مشتق) / آثار تمثیلی (صفت بیانی مشتق) / آثار حماسی (صفت بیانی مشتق) / مضامین مربوط (به شرح دلاوری و...) (صفت بیانی ساده) / شکل ابتدایی (صفت بیانی مشتق) / این حرکت (صفت اشاره) / غمنامه‌های مذهبی (صفت بیانی مشتق) / ادب فارسی (صفت بیانی مشتق)

- ۱- گزینه‌ی «۴» (ادبیات فارسی ۲، لغت، فهرست واژگان)
وجنه: رخسار، چهره، سیما / منکر: زشت، ناپسند / ملتزم: کسی که در رکاب شاه یا بزرگی حرکت می‌کند: همراه / عامل: حاکم، والی / فیاض: بسیار فیض‌دهنده، جوان‌مرد، بسیار بخشنده / رفع کردن: شکایت کردن، دادخواهی
- ۲- گزینه‌ی «۳» (ادبیات فارسی ۳، لغت، فهرست واژگان و صفحه‌ی ۱۴۱)
حصص: احاطه کردن، محاصره، گرداگرد چیزی را فرا گرفتن / مُمد: مددکننده، یاری رساننده
- ۳- گزینه‌ی «۳» (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، فهرست واژگان)
سرگرانی: خودپرستی و غرور
- ۴- گزینه‌ی «۲» (املا‌ی ترکیبی، ادبیات فارسی ۳، درس ۸، صفحه‌ی ۶۷، زبان فارسی ۳، درس‌های ۳ و ۴، و ۷، صفحه‌های ۳۰، ۵۱ و ۱۳۰، ادبیات فارسی ۲، درس‌های ۱۵ و ۱۸، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۳۳)
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه‌ی «۱»: رهیل ← رحیل / سنا ← ثنا
گزینه‌ی «۲»: سولت ← صولت / ذرع ← زرع
گزینه‌ی «۴»: تصویه ← تسویه / مهرابی ← محرابی
- ۵- گزینه‌ی «۱» (ادبیات فارسی ۳، املا، درس ۴، صفحه‌ی ۱۰۹)
املا‌ی صحیح کلمه «مظاهر» است.
- ۶- گزینه‌ی «۱» (ادبیات فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه‌ی ۱۲۷ و بخش اعلام)
آثار محدّدعلی فروغی ملقب به ذکاءالملک: «سیر حکمت در اروپا»
آیین سخنوری - تصحیح کلیات سعدی - تصحیح دیوان حافظ
آثار جان اشتاین بک: «مراتع بهشتی - خوشه‌های خشم - موش‌ها و آدم‌ها»
آثار ابوریحان بیرونی: «تحقیق ماللهند - آثار الباقیه عن القرون الخالیه - التفهیم لاوائل صناعة التنجیم - قانون مسعودی»
آثار طاهره صفارزاده: «رهگذر مهتاب - طنین در دلنا - سد و بازوان - سفر پنجم - بیعت با بیداری - دیدار صبح»
- ۷- گزینه‌ی «۲» (ادبیات فارسی ۳، تاریخ ادبیات، بخش اعلام)
آثار سیاوش کسرایی عبارت‌اند از: «از قرق تا خروسخوان، با دماوند خاموش، آرش»
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه‌ی «۱»: «تنفس صبح» اثر قیصر امین‌پور است.
گزینه‌ی «۳»: «گنجشک و جبرئیل» اثر سید حسن حسینی است.
گزینه‌ی «۴»: «آروزهای بزرگ» اثر چارلز دیکنز است.
- ۸- گزینه‌ی «۴» (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، درس ۶، صفحه‌ی ۳۸)
در قرن پنجم شاعرانی چون عنصری، فخرالدین اسعد گرگانی و عیوقی به سرودن منظومه‌های عاشقانه پرداختند ولی کمال این نوع شعر را باید در آثار نظامی، شاعر قرن ششم جست‌وجو کرد.
- ۹- گزینه‌ی «۱» (زبان ادبیات فارسی، آرایه‌ی ترکیبی)
سر: مجاز از تمام وجود / مصراع دوم در واقع دلیلی غیر واقعی و شاعرانه برای مصراع اول است به عبارت دیگر شاعر ادعا می‌کند که به دلیل مست بودن از بوی عطر نفس یار، هیچ بوی عطر و گلی را نمی‌فهمد که این دلیل، شاعرانه و غیرواقعی است، بنابراین بیت حسن تعلیل دارد. / «مست بوی نفس کسی بودن» کنایه از «شیفته و بی‌قرار و عاشق کسی بودن» است. / در این بیت بین «بوی و مشام» و «عنبر و گل» تناسب (مراعات‌نظیر) برقرار است. / بین «بو» در مصراع اول و مصراع دوم: صنعت تکرار دیده می‌شود.

- ۱۶- گزینه‌ی «۲» (زبان فارسی ۳، گروه اسمی (۲)، درس ۱۵، صفحه‌ی ۱۰۸)
تألیف (هسته) آن (صفت مضاف‌الیه) کتب (مضاف‌الیه) / رشته‌ی (هسته) ادبیات (مضاف‌الیه) فارسی (صفت مضاف‌الیه) / مجموعه‌ی (هسته) مقالات (مضاف‌الیه) فرهنگی (صفت مضاف‌الیه)
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه‌ی «۱»: آثار (هسته) گران‌بهای (صفت) آن (صفت مضاف‌الیه) مرد (مضاف‌الیه) / علمای (هسته) روحانی (صفت) مشهد (مضاف‌الیه) / خانواده‌ی (هسته) بزرگ (صفت) وی (مضاف‌الیه)
گزینه‌ی «۳»: استاد (هسته) کرسی (مضاف‌الیه) حافظ (مضاف‌الیه) (مضاف‌الیه) / نخستین (صفت شمارشی ترتیبی) دانش‌پژوه (هسته) ادبی (صفت) / چهار (صفت شمارشی اصلی) زمین‌هی (هسته) تألیف (مضاف‌الیه)
گزینه‌ی «۴»: پایان‌نامه‌ی (هسته) دوره‌ی (مضاف‌الیه) دکتری (مضاف‌الیه) (مضاف‌الیه) / مجموعه‌ی (هسته) دروس (مضاف‌الیه) جوزوی (صفت مضاف‌الیه) / درس (هسته) مهم (صفت) قرآن (مضاف‌الیه)
(ادبیات فارسی ۲، مفهومی، درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۱۳)
- ۱۷- گزینه‌ی «۲» (ادبیات فارسی ۲، مفهومی، درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۱۳)
در این گزینه اشاره می‌کند که انسان باید از دوستی با کسی که با دشمنان آن کس هم‌نشینی می‌کند پرهیز کند در حالی که در سایر ابیات پرهیز از هم‌نشینی با بدان توصیه شده است چرا که از بدان جز بدی چیزی نصیب و بهره نخواهد برد.
- ۱۸- گزینه‌ی «۳» (ادبیات فارسی ۲، مفهومی، درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۱۴)
در گزینه‌ی «۳»، حافظ می‌گوید: «همه‌ی مهربان درگاه از این که چگونه اسرار عشق جانان بر سر زبان‌ها افتاده است، از شدت غیرت سکوت اختیار کرده‌اند» در حالی که در سایر گزینه‌ها و بیت صورت سؤال گفته شده است که سخن عشق در کتاب و دفتر نمی‌گنجد و تنها دل و وجود انسان جوهر عشق را می‌شناسد و عقل پی به گوهر مقصود هرگز نخواهد برد.
- ۱۹- گزینه‌ی «۱» (ادبیات فارسی ۲، مفهومی، درس ۱۶، صفحه‌ی ۹۶)
در بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» آمده است که نباید غافل بود و باید رنج کشید و مبارزه و تلاش نمود تا موفقیت حاصل شود، در حالی که در گزینه‌ی «۱» به افتادگی کردن برای مقام یافتن اشاره می‌کند.
تشریح ابیات
گزینه‌ی «۱»: تو نیز مانند زلف یار افتادگی بورز تا به سربلندی برسی.
گزینه‌ی «۲»: تو از گشتن و تلاش برای یافتن روزی غافل مشو زیرا که سنگ آسیا نیز به همین دلیل به دور خود می‌گردد.
گزینه‌ی «۳»: بهروزی و پیروزی بدون رنج کشیدن به دست نمی‌آید و هیچ‌کس بی‌زحمت به ثروت و مقام نمی‌رسد.
گزینه‌ی «۴»: هر کسی که از کار کردن فرار کند، از او آبرو و شرف و اعتبار دور خواهد شد و به عبارت دیگر انسانی که در پی کار کردن و رنج بردن نیست، بی‌آبرو و بی‌اعتبار خواهد شد.
- ۲۰- گزینه‌ی «۳» (ادبیات فارسی ۳، مفهومی، درس ۱۹، صفحه‌ی ۱۴۵)
در عبارت طنزآمیز صورت سؤال این مفهوم نهفته است که می‌شود به راستین و دروغین بودن سخنان از روی ظاهر فرد پی‌برد و باید از گفتن سخنان دروغین پرهیز کرد و بهتر از راست‌گویی در این جهان چیزی نیست و دروغ‌گو همیشه رسوا می‌شود. این مفهوم به وضوح در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» دیده می‌شود در حالی که در گزینه‌ی «۳»، شاعر می‌گوید که «همه‌ی انسان‌ها مانند هم نیستند همان‌طور که ده انگشت با هم برابر نیستند و تفاوت دارند.» این مفهوم هیچ تناسبی با بیت صورت سؤال ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه‌ی «۱»: در جهان هیچ کاری بهتر از راست‌گویی نیست و بدتر از دروغ هم هیچ وحشتی نیست.
گزینه‌ی «۲»: اگر انسان سخن راست بگوید و اسیر بماند بهتر از آن است که دروغ بگوید و رهایی یابد.
گزینه‌ی «۴»: به سهولت می‌شود سخن راست را از دروغ تشخیص داد همان‌گونه که باد بهاری را از باد پاییز می‌توان به سهولت تشخیص داد.
- ۲۱- گزینه‌ی «۳» (ادبیات فارسی ۳، مفهومی، درس ۵، صفحه‌ی ۴۶)
در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» آمده است که «ما به کمک و یاری تو امید می‌داریم و اگر از تو خیری نمی‌رسد، لااقل شر هم نرسان و باری بر دشمنان اضافه نکن و دلی را آزرده نسا.» اما در گزینه‌ی «۲»، حافظ می‌گوید: اگر از دستان تو کاری ساخته است برای برآوردن آرزوی دل ما، شتاب کن (= به‌دست باش) زیرا که این شتاب تو کاری به جا و نیکوست.
- ۲۲- گزینه‌ی «۴» (ادبیات فارسی ۳، مفهومی، درس ۱۲، صفحه‌ی ۹۷)
صبا، پیک بین عاشق و معشوق است و از معشوق خبر می‌آورد یا برای او خبر می‌برد، این ویژگی شاعرانه‌ی باد صبا در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» کاملاً مشهود است. در حالی که در گزینه‌ی «۴»، باد صبا در حکم پیام رسان ظاهر نشده است، بلکه باد صبا هم‌چون عاشقی سرگردان از تاب گیسوی یار، خصوصیت انسانی گرفته و خود عاشق زاری شده است.
- ۲۳- گزینه‌ی «۱» (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، درس ۸، صفحه‌ی ۴۵)
در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» ابیاتی از سعدی آمده که مفهوم آن‌ها عبارت است از: «فدا کردن جان، کم‌ترین کاری است که می‌توان در برابر معشوق انجام داد»، اما بیت گزینه‌ی «۱» می‌گوید: «تو با حافظ خوش باش و به دشمن بگو جان بده (بمیر) من وقتی که از تو عنایت و توجه می‌بینم دیگر چه ترسی از کسی که سخنان بی‌اثر می‌گوید، خواهام داشت.»
- ۲۴- گزینه‌ی «۱» (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، درس ۱۳، صفحه‌ی ۶۳)
در بیت صورت سؤال گفته شده است که: «عاشقان و دل‌سوختگان راه عشق به شادی و راحت‌طلبی و آسایش کاری ندارند و با آن بیگانه‌اند» و این مفهوم در گزینه‌ی «۲»، «۳» و «۴» به وضوح دیده می‌شود، اما در گزینه‌ی «۱» که بیتی از مولوی است می‌گوید: «عاشقان، بدون سرمایه، سود می‌برند به شادمانی می‌پردازند.»
- ۲۵- گزینه‌ی «۳» (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، درس ۹، صفحه‌ی ۴۹)
در بیت گزینه‌ی «۳» و بیت صورت سؤال هر دو به اختیار در عاشقی دلالت معنایی دارند و این که سعدی و حافظ در یک مفهوم مشترک می‌گویند که معشوق هیچ توجه و مأموری (= محصل) برای عاشق قرار نداده بلکه این خود عاشق است که خودش را اسیر و گرفتار معشوق ساخته است.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه‌ی «۱»: تا وقتی کسی را شیفته‌ی خود نکنم، دل به کسی نمی‌دهم و صیاد من، خودش اول گرفتار من می‌شود و صید من می‌گردد.
گزینه‌ی «۲»: چشم تو و نگاه تو عشق را به سوی من نشانه رفت و من از این توجه و عنایت تو خوشحالم.
گزینه‌ی «۴»: عشق در گوشم آرام آرام می‌گوید که صید بودن و مورد توجه صیاد بودن از صیادی بهتر است.